

2022елның 8 декабре

58 номер

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне Россия Федерациясе Бюджет кодексына туры китерү максатыннан Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлеге Советы **КАРАР** ИТТЕ:

1.Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне, әлеге карарга кушымта нигезендә,расларга

2. Әлеге карар кул куелганнан бирле үз көченә керә.

3. Әлеге карар үз көченә кертгән көннән алып Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлеге Советының 2011 елның 5 мартындагы 6 номерлы «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында»гы карары үз көчен югалткан дип танырга..

4.Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында- <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлеге территориясендә махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга .

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көек авыл жирлеге Советының Икътисадый үсеш һәм план-бюджет комиссиясенә йөкләргә.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Көек
авыл жирлеге Советы рәисе**

Л.М.Сатдинова

Татарстан Республикасы Лаеш
муниципаль районы Көөк
авыл жирлеге Советының 2022 елның 8 декабрдәге
58 номерлы карары белән расланган

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Көөк авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

I Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья . Әлеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Көөк авыл жирлегендә (алга таба - бюджет) бюджет проектын төзү һәм карау, жирле бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау һәм раслау тәртибен билгеләү буенча бюджет хокук мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында барлыкка килә торган бюджет мөнәсәбәтләрен регламентлый.

2 статья. Бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Көөк авыл жирлегендә(алга таба –авыл жирлеге) бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка хокукый актлары, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Көөк авыл жирлеге Уставы (алга таба-Федераль закон) нигезендә гамәлгә ашырыла. –

3 статья . Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы гамәлдәге законнар белән билгеләнгән мәгънәләрдә төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

4 статья . Бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Бюджет классификациясенә бердәмлеген һәм бюджет системасы бюджетлары күрсәткечләренә бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын төркемләгәндә чагыштырмасын тәэмин итү максатларында Россия Федерациясе бюджет классификациясе, шулай ук аны Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән куллану тәртибе кулланыла.

5 статья. Бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала::

- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- бюджет үтөлеше;
- жирле бюджет үтөлеше турында бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау;
- муниципаль финанс контроле.

6 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Муниципаль берәмлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

Авыл жирлеге башлыгы;

Авыл жирлеге советы утырышы;

- Авыл жирлеге башкарма комитеты;

Лаеш муниципаль районы контроль-хисап палатасы утырышы;

- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;

- бюджет керемнәренә Баш администраторлары (администраторлары);

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары (администраторлары);

- бюджет акчаларын алучылар.

7 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы:

- бюджет һәм аның үтөлеше турындагы хисапны карый һәм раслай;

- бюджет үтөлешенә аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольлек итәләр;

- Россия Федерациясе Салымнар һәм җыемнар турындагы законнары нигезендә жирле салымнарны һәм җыемнарны билгели, үзгәртә һәм юкка чыгара;

- жирле салымнар буенча салым ташламаларын, аларны куллану нигезләрен һәм тәртибен билгели;

- муниципаль берәмлекне үстерү планнарын һәм программаларын кабул итә, аларның үтөлеше турында хисапларны раслау;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының башка закон һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Жирлек советы хокукы:

- бюджет проектын карау һәм раслау барышында Башкарма комитеттан өстәмә материалларын алу;

- бюджет үтөлеше турында оператив мәгълүмат алу;

- бюджет үтөлеше турындагы хисапны раслау (раслау);

2. Жирлек башлыгы:

- экспертиза үткәрү өчен Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасына жирле бюджет турында карар проектын жиберә;

- советның бюджет турында, бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында, бюджет үтәлеше турында еллык хисапны раслау турында, жирлекнең бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы Советның башка карарларына кул куя;

- Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының закон һәм норматив хокукый актлары, жирлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Авыл жирлеге башкарма комитеты:

- муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше программасын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектын төзүне һәм аларны жирлек Советына раслауга кирәкле документлар һәм материаллар белән кертүне оештыра;

- бюджет үтәлешен һәм бюджет хисаплылығын төзүне тәмин итә;

- жирлек Советына раслауга бюджет үтәлеше турында хисап бирә;

- жирлек уставы нигезендә муниципаль бурыч белән идарә итүне гамәлгә ашыра;

- чыгым йөкләмәләре реестрын алып баруны оештыра;

- бюджетның үтәлешен, шул исәптән бюджет акчаларының максатчан һәм нәтижәле тотылышын контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

- финанс органы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары, жирлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4. Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы:

Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, контроль - хисап палатасына тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләргә тапшыру турындагы килешү нигезендә бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

- бюджет үтәлешен тышкы контрольдә тоту;

- жирлек бюджеты проектына һәм жирле үзидарә органнарының бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка норматив хокукый актларына экспертиза үткәрә;

- бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерүне гамәлгә ашыра;

- жирлек милкендә булган мөлкәт белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибе үтәлешен контрольдә тоту;

- бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганақлардан бюджет ала торган акчаларның законлылығына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә һәм экономиялелегенә) контрольлек итә һәм гамәлгә ашыра;

- салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бирүнең нәтижәлелеген бәяләүне гамәлгә ашыра;

- федераль законнарда, Россия Федерациясе субъекты законнарында, жирлек Советының норматив хокукый актларында билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

6. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

- үзе раслаган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә;

- үз карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;
- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезли ;
- бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм алуучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;
- бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алуучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
- муниципаль биремнәр формалаштыра һәм раслый;
- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэмин итә;;
- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисаплылыгын формалаштыра;
- бюджет законнарында билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет акчаларын алучы:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;
- үзәндә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәэмин итә;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэмин итә);
- бюджет Хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алуучының бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет хисаплылыгын тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм бюджет законнарының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы норматив хокукый актларында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләргә башкара.

8. Муниципаль берәмлекнең бюджет процессында башка катнашучыларның бюджет вәкаләтләре.

Бюджет керемнәренә баш администраторы, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

9 статья. Казначылык түләүләре системасы, казначылык хезмәте.

1. Казначылык түләүләре системасы казначылык түләүләре системасын оештыру һәм эшләтү кагыйдәләре буенча үзара хезмәттәшлек итүче казна түләүләре системасының катнашучылар һәм операторларының берләшүе булып тора.

2. Казначылык түләүләре системасының турыдан-туры катнашучылары булып тора:

1) Федераль казначылык;

2) муниципаль берәмлекнең финанс органы;

3) бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары;

4) федераль казначылыкта шәхси счетлары ачылган бюджеттан акча алуучылар һәм Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар.

3. Казначылык түләүләре системасында төп катнашучылар булып тора:

1) жирле бюджет акчаларын алуучылар;

2) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары;

3) муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр;

4) муниципаль берәмлекнең финанс органында шәхси счетлары ачылган бюджеттан акча алуучылар һәм Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар.

4. Әлеге статьяның 3 пунктында күрсәтелгән казначылык түләүләре системасында катнашучылар, Федераль казначылыкка муниципаль берәмлек финансы органының аерым функцияләрен тапшырган очракта, Бюджет кодексының 220.2 статьясы нигезендә, казначылык түләүләре системасының турыдан-туры катнашучылары булып торалар.

5. Жирлек бюджеты керемнәре администраторларының операцияләрен исәпкә алу Федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләргә исәпкә алу, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда, Федераль казначылыкта финанс органы ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 220.1 статьясында күрсәтелгән шәхси счетлар Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.14 статьясында билгеләнгән казначылык счетларының тиешле төрләргә нигезендә ачыла.

6. Бердәм Казначылык сетының акчалары казначылык түләүләргә системасында катнашучыларның әлегә Кодекстың 242.8 статьясында билгеләнгән акча акчалары исәбәннән, әлегә Кодекстың 242.14 статьясында күрсәтелгән казначылык счетларында формалаша.

7. Бердәм казначылык сеты акчаларына түләтүне сорап мөрәжәгать итү рөхсәт ителми.

8. Бердәм Казначылык сетында калдыклар белән идарә итү операцияләрен Федераль казначылык башкара.

Казначылык хезмәте.

1. Казначылык хезмәте күрсәтү өчен федераль казначылыкта казначылык счетларының түбәндәге төрләргә ачыла:

- 1) бюджетның бердәм сеты;
- 2) керемнәргә исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 3) вакытлыча күрсәтмәгә керә торган акчалар белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 4) бюджеттан акча алуучыларның акчалары белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 5) казначылык белән тәэмин итүдә катнашучыларның акчалата акчалары белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна сеты;
- 7) Бюджет Кодексында, шулай ук Россия Федерациясенә башка закон актларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенә, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының һәм Федераль казначылыкның норматив хокукый актларында билгеләнгән очрактан операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен бүтән казначылык счетлары.

2. Казначылык счетларында бюджет акчалары, бюджет акчаларын алуучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар, бюджет һәм Автоном учреждениеләргә акчалары, бюджеттан акча алуучыларның һәм казначылык белән тәэмин итүдә катнашучыларның акчалары исәпкә алына, аларның шәхси счетлары Федераль казначылыкта (муниципаль берәмлекнең финанс органында) ачылган.

3. Бюджет үтөлешенә казначылык хезмәте муниципаль берәмлекнең финанс органына жирле бюджетның бердәм счетын ачу белән гамәлгә ашырыла.

4. Бюджет акчаларын алучылар, федераль бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары, шулай ук муниципаль берәмлекнең финанс органнары, бюджет акчаларын алучылар, казначылык түләүләре системасында турыдан-туры катнашучылар, Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә тиешле бюджетның бердәм счетында акча белән эш итәләр.

5. Федераль казначылык финанс органнарына тиешле бюджетларны үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат, шулай ук тиешле территориянең консолидацияләнгән бюджетына керүче жирлекләр бюджетларын үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат бирә.

6. Казначылык счетлары Федераль казначылык билгеләгән тәртиптә Россия Федерациясе валютасында ачыла. Казначылык хезмәте күрсәтү тәртибен Федераль казначылык билгели.

7. Казна түләве тиешле казначылык счетында калган акчалар чикләрендә башкарыла.

8. Керемнәрне исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен Россия Федерациясе бюджет системасына керүләр казначылык счетларына күчерелгә тиеш.

9. Федераль казначылык керемнәрнең исәбен алып бара һәм аларны Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүлүнә гамәлгә ашыра, шулай ук Бюджет кодексының 40 статьясы нигезләмәләре нигезендә тиешле бюджетларның бердәм счетларына керемнәрнең бүленгән суммаларын күчерә.

10. Федераль казначылык Россия Федерациясе бюджет системасы бюджет классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре администраторларының (бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларының) тиешле шәхси счетларында Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына керүләрне исәпкә ала.

11. Бюджет керемнәре администраторлары (бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары) Бюджет кодексы нигезендә бюджет керемнәре администраторларының (бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларының) ачык шәхси счетларында исәпкә алынган керемнәр буенча үз бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыралар, артык түләнгән яисә артык алынган суммаларны кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) буенча операцияләр башкаруга күрсәтмәләр кабул итәләр һәм күрсәтмәләр төзиләр, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны, һәм күрсәтелгән күрсәтмәләренә үтәү өчен Федераль казначылыкка жибәрә.

12. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләргә казначылык хезмәте күрсәтү федераль казначылыкта вакытлыча кулланышка керә торган акча белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен гамәлгә ашырыла.

13. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казначылык счетлары Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына ачыла.

14. Бюджет акчаларын алучылар федераль казначылыкта вакытлыча кулланылышка ашырыла торган акчалар белән операцияләрне исәпкә алу буенча шәхси счетлар, Россия Федерациясе законнары нигезендә, вакытлыча эшкә килүче акча белән

операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен, тиешле казначылык счетларында акча белән эш итә.

15. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләр күрсәтелгән операцияләрне санкцияләгәннән соң башкарыла.

16. Бюджеттан акча алучылар акчалары белән операцияләрне казначылык аша хезмәт күрсәтү федераль казначылыкта казначылык счетларын ачу һәм бюджеттан акча алучыларның акчалары белән операцияләр ясау өчен башкарыла.

17. Бюджеттан акча алучылар акчалары белән операцияләр казначылык счетларында, Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына Ачык бюджет акчаларын алучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен башкарыла.

18. Бюджеттан акча алучылар, Россия Федерациясе законнары нигезендә, бюджет процессында катнашмаучы юридик затларның акчалата чаралары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен, тиешле казначылык счетларында акча белән эш итә.

19. Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар акчалары белән операцияләрне казначылык хезмәте күрсәтү Федераль казначылык тарафыннан расланган, федераль казначылыкта казначылык счетларын ачу һәм казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акча средстволары белән операцияләр ясау өчен башкарыла.

20. Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар Бюджет кодексы таләпләре һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукый актлар нигезендә казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акча средстволары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен тиешле казначылык счетларында акча белән эш итәләр.

21. Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар акчалары белән операцияләр казначылык счетларында, Федераль казначылык, муниципаль берәмлекнең финанс органы ачкан Казначылык тәминатында катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен башкарыла.

22. Казначылык счетларына Казначылык ярдәмендә катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен Казначылык счетларына Казначылык карамагына керми торган акчаларны күчерү рөхсәт ителми.

23. Казначылык түләүләре системасында катнашучыларны операцияләр буенча исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән акчалар һәм акча белән тәмин итү Федераль казначылык тарафыннан элегә Кодексның 155 һәм 156 статьялары нигезләмәләренә туры китереп гамәлгә ашырыла.

24. Йөкләмәләрне казначылык белән тәмин итү (кыйммәтле кәгазь булмаган) документ булып тора, ул Федераль казначылык тарафыннан, Федераль казначылыкның бурычларын раслау өчен, товарлар белән тәмин итү, эшләр башкару, башка шартнамәләр (киләшүләр) хезмәтләре күрсәтү турында муниципаль контрактларны үтәгәндә барлыкка килә торган күрсәтелгән йөкләмәләрне түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бюджет акчаларын алучы йөкләмәләрен түләүне тәмин итү өчен федераль казначылык тарафыннан бирелә.

25 федераль казначылык бюджет акчаларын алучының гаризасы нигезендә йөкләмәләрне казначылык белән тәмин итүне, муниципаль контрактларны, шартнамәләрне (киләшүләрне) үтәгәндә исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен, йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итәргә тиешле юридик затларга йөкләмәләрне

казначылык белән тээмин итүне бирэ. Россия Федерациясе законнары нигезендә банк белән тээмин ителергә тиешле муниципаль контракт буенча башкаручыга (соисполнительгә) йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне биргәндә, әлеге казначылык йөкләмэләрен Федераль казначылык тарафыннан тиешле муниципаль контрактны банк белән тээмин итүне гамәлгә ашыручы кредит оешмасына жиберелә.

26. Федераль казначылык йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итү алучы гаризасы нигезендә контрактларны, килешүләрне, килешүләрне, муниципаль контрактларны, башка шартнамәләрне (килешүләрне) үтәү кысаларында төзелгән йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне гамәлгә ашыра.

27. Йөкләмэләрне Казначылык белән тээмин итү бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмэләрен казначылык тарафыннан бирелгән йөкләмәләр суммасында түлөгән очракта үтәлгән дип санала.

28. Федераль казначылык, бюджет акчаларын алучы, казначылык тээминатын алучы гаризасыннан башка, йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итү срогы тәмамланганнан соң йөкләмэләрне казначылык белән тээмин итүне кире ала.

Казначылык операцияләре

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.23 статьясындагы 5 пункты нигезендә казначылык белән тээмин ителергә тиеш:

- муниципаль контрактлар нигезендә жирлек бюджеты турында жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән акчалар;, финанс чыганагы

жирле бюджеттан бирелә торган үтөлешне тээмин итү авансы һәм исәп-хисаплары кертелмәгән акчалар:

а) 50 миллион сумнан ким булмаган муниципаль контрактлар буенча;

б) муниципаль бюджет яисә автоном учреждениеләр тарафыннан 50 миллион сумнан кимрәк суммага төзелә торган контрактлар (килешүләр) буенча икейөзлеләр счетлары муниципаль берәмлекнең финанс органында күрсәтелгән учреждениеләргә Россия Федерациясе законнары нигезендә керә торган акчалар исәбеннән ачылган..;

- казначылык катнашучылары тарафыннан алына торган (алынган) акчалар федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары белән билгеләнгән очракларда (Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.27 статьясындагы 1 пунктчасының дүртенче абзацында күрсәтелгән чараларны да кертеп).

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.26 статьясындагы 1 пункты нигезендә билгеләнгән акчаларны казначылык белән тээмин итү жирле үзидарә яисә Федераль казначылык тарафыннан аларга финанс органының аерым функцияләрен гамәлгә ашырганда гамәлгә ашырыла Россия Федерациясе Бюджет кодексының 220.2 статьясы нигезендә.

Казначылык белән тээмин ителергә тиеш түгел, бирелә торган акчалар юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә:

1) түбәндәге нигездә:

кабул итү, эшкәртү, саклау, тапшыру, китерү буенча элементә хезмәтләрен сатып алу максатларында төзелә торган муниципаль контрактлар, контрактлар (шартнамәләр) электр элементәсе яки почта жиберүләре, коммуналь хезмәтләр күрсәтү,

гомуми файдаланудагы тимер юл транспортында пассажирлар һәм йөкләр ташуны оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча хезмэт күрсәтүләр, электр энергиясе, кунакханә хезмәтләре күрсәтү, авиация һәм тимер юл билетлары, шәһәр юллары өчен билетлар аренда максатларында шәһәр яны транспорты, вакытлы басмаларга язылу, инженерлык челтәрләрен, коммуникацияләрне, корылмаларны Казначылык белән тәмин итү, шулай ук проектларга дөүләт экспертизасы үткәрү максатларында катнашучыларны күчерү (үзгәртеп кору, тоташтыру) буенча эшләрне гамәлгә ашыру;

шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында Россия Федерациясе законнары нигезендә документлар һәм инженерлык эзләнүләр нәтижәләре, иминләштерүне гамәлгә ашыру, иминият законнары нигезендә, физик затлардан түләү агентлары тарафыннан башкарыла торган түләүләрне кабул итү буенча хезмәтләр алу максатларында;

- башкаручылары муниципаль казна учреждениеләре булган муниципаль контрактлар (контрактлар);

- үтәүләре Россия Федерациясе законнары нигезендә банк тарафыннан алып барылырга тиешле муниципаль контрактлар;

- килешүләрне үтәү кысаларында төзелгән контрактлар (шартнамәләр) субсидияләр (бюджет инвестицияләре) бирү турында килешүләр);

2) товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә алынмаган керемнәрне каплау яки фактта тотылган чыгымнарны каплау тәртибендә;

3) дөүләт алдындагы фән һәм техника, мәгариф, мәдәният, сәнгать һәм массакүләм мәгълүмат чаралары (Грантлар, Премияләр, стипендияләр һәм башка бүләкләүләр) өлкәсендәге казанышлары өчен;

4) жирлек Советының жирлек бюджеты турында карары белән күрсәтелгән социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга, шулай ук башка юридик затларга.

2. Казначылык ярдәмендә катнашучылар акчалары белән операцияләргә казначылык хезмәтә күрсәтү тәртибе нигезендә башкарыла, Федераль казначылык тарафыннан расланган Федераль казначылык ачылу белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казначылык счетлары казначылык Казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акчалары.

3. Финанс белән тәмин итү чыганагы булып күрсәтелгән акчалар торган казначылык тәминатында катнашучылар акчалары белән операцияләрне исәпкә алу өелеге Кодексның 242.25 һәм 242.26 статьяларында шәхси счетларда башкарыла, ул федераль казначылыкта, финанс органында ачыла. федераль законнарда билгеләнгән очракларда.

4. Жирлек башкарма комитеты, казна учреждениеләре карамагындагы Физик затларга хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, шулай ук аларга бәйле рәвештә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына мәжбүри түләүләр һәм аларны күчерү, бюджет хисапын алып бару, шул исәптән өелеге бюджет исәбе нигезендә формалаштырыла торган бюджет хисаплылыгын, башка мәжбүри хисаплылыкны төзү һәм тапшыруны да кертеп, тиешле муниципаль органнарда мондый хисаплылыкны бирүне тәмин итү вәкаләтләре тиешле муниципаль органнарда гомуми таләпләр нигезендә тапшырылырга мөмкин., Россия Федерациясе Хөкүмәте, Федераль казначылыкка билгеләнгән.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс органы Россия Федерациясе Хөкүмәте

тарафыннан билгелэнгән очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.26 статьясында күрсәтелгән чараларны киңәйтелгән казначылык белән тәмин итүне гамәлгә ашырырга хокуклы

10 статья. Бюджет керемнәре.

1. Бюджет керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

Бюджет керемнәренә салым, салым булмаган һәм түләүсез керемнәр керә.

2. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 9 бүлеге нигезендә жирле салымнар һәм жыемнар, федераль салымнардан һәм жыемнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салым керемнәре, региональ һәм жирле салымнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, жирлек советының хокукый актларында билгелэнгән Бердәм, дифференциациялэнгән түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча күчерелә.

Бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46 һәм 62 статьялары нигезендә формалаша.

11 статья. Бюджет чыгымнары.

Жирлек бюджеты чыгымнары федераль законнардан, Татарстан Республикасы законнарыннан һәм жирлекнең норматив актларыннан килеп чыга торган йөкләмәләрнең һәр төрен финанс ягыннан тәмин итү вәкаләтләрен бүлүдән һәм беркетүдән чыгып формалаша.

Жирлек бюджеты чыгымнары структурасы һәм рәвеше, шулай ук бюджет акчаларын бирү һәм тоту тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексының 10 бүлеге нигезендә гамәлгә ашырыла.

Жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру тәртибе федераль дәүләт хакимияте органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан билгеләнә.

Әгәр чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яисә чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертүне күздә тоткан хокукый акт кабул ителсә, күрсәтелгән хокукый акт чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен үтәү чыганакларын һәм тәртибен, шул исәптән кирәк очракта, финанс ресурсларын Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына тапшыру тәртибен билгели торган нормалар булырга тиеш.

Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлеп бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты

белән йә агымдагы финанс елында, тиешле бюджет турындагы карарга тиешле үзгәрешләр керткәннән соң, һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда гына, чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

1 . Бюджет ассигнованиеләренә түбәндәге ассигнованиеләр керә.:

- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуға ассигнованиеләрне дә кертеп, муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару);

- халыкны социаль тәмин итү;

- муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;;

- юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр бирү;;

- бюджетара трансфертлар бирү;

- муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;

- жирле үзидарә органнарының яисә бу органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында жирлекләргә карата дөгъвалар буенча Суд актларын үтәү.

2. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә ассигнованиеләр керә.:

- казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү, шул исәптән физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча да;

- бюджет һәм автоном учреждениеләргә, шул исәптән алар тарафыннан муниципаль йөкләмә үтәлешен финанс ягыннан тәмин итүгә субсидияләр бирү ;

- муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциячел булмаган оешмаларга, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (киләшүләр) нигезендә субсидияләр бирү ;

- муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен һәм казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруға бюджет ассигнованиеләрен үтәүне тәмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга - социаль өлкәдә

муниципаль хезмэтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс ягыннан тәмин итү максатларында субсидияләр бирү.

3. Казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү үз эченә ала:

- казна учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның, башка категория хезмәткәрләренә хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә командировка һәм башка түләүләр (акчалата бүләк, акчалата бүләк, хезмәт хақы), жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары), хезмәт;

- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә сатып алу;

- Россия Федерациясе бюджет системасына салымнарны, жыемнарны һәм башка мәжбүри түләүләренә түләү;

- аның эшчәнлеген тормышка ашырганда казна учреждениесе китергән зыянны каплау.

4. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә сатып алу, Бюджет кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль контрактлар муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнында билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм расланган муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә сатып алу план-графикы нигезендә төзелә һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә түләнә.

6. Эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү, башкару циклы дәвамлылығы, аларны үтәүнең расланган бюджет йөкләмәләренә расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән муниципаль контрактлар тиешле максатларга Бюджет кодексының 79 статьясы нигезендә кабул ителә торган муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен эзәрләү һәм гамәлгә ашыру турындагы карарлар белән билгеләнгән акчалар чикләрендә әлегә карарларны гамәлгә ашыру срогына төзелергә мөмкин.

7. Эшләр башкару, хезмәт күрсәтү предметлары булган жирлек исемнән төзелә торган бүтән муниципаль контрактлар, аларны үтәүнең расланган бюджет йөкләмәләренә расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән житештерү циклы дәвамлылығы күрсәтелгән актларда билгеләнгән акчалар чикләрендә

һәм сроклар чикләрендә жирлекнең жирле администрациясенең хокукый актларында каралган очрақларда төзелергә мөмкин.

8. Бюджет акчаларын алучылар муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрын алып барырга тиеш.

9. Муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрларында түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

сатып алына торган товарларның, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрнең кыскача атамасы;

тәминатчыларның, подрядчыларның һәм хезмәтләрне башкаручыларның атамасы һәм урыны;

бәясе һәм сатып алу датасы.

10. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарға социаль түләүләр бирүгә йә гражданнарға социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында гражданнар файдасына товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуға бюджет ассигнованиеләре керә.

11. Халыкны социаль тәмин итүгә чыгым йөкләмәләре гавами норматив йөкләмәләр кабул итү нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин.

Күрсәтелгән гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре мондый йөкләмәләрнең һәр төре буенча пенсияләр, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түләүләр, шулай ук халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру рәвешендә аерым карала.

12. Юридик затларға, шулай ук товарлар житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү белән бәйле чыгымнарны финанс белән тәмин итү (каплау) максатларында юридик затларға, шулай ук физик затларға субсидияләр кире кайтарылмый торган һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

13. Юридик затларға субсидияләр, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларға - бюджет турында жирлек Советы карарында һәм алар нигезендә кабул ителә торган хокукый актларда каралган очрақларда һәм тәртиптә бюджеттан бирелә.

14. Юридик затларға, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларға субсидияләр бирүне жайга салучы норматив хокукый актлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.:

1) субсидияләр алу хокукына ия юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны, физик затларны - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләрне сайлап алу критерийлары һәм категорияләре;

2) субсидияләр бирүнең максатлары, шартлары һәм тәртибе, шулай ук аларны бирү нәтижеләре;

3) аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, бюджетка субсидияләрне кире кайтару тәртибе;

4) агымдагы финанс елында товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүләр белән бәйлә чыгымнарны финанс ягыннан тәмин итү максатларында бирелә торган субсидияләрнең (финанс ягыннан тәмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) калган субсидияләрне кире кайтару очраklары һәм тәртибе.;

5) субсидияләр алучыларга һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә карата субсидияләр бирү тәртибен һәм шартларын, шул исәптән аларны бирү нәтижеләренә ирешү өлешендә, шулай ук Бюджет кодексының 268.1 һәм 269.2 статьялары нигезендә муниципаль финанс тикшерүе органнары тарафыннан тикшерүләренә гамәлгә ашыру турында нигезләмәләр.

15. Субсидияләр алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, тиешле акчалар жирлекнең норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, бюджетка кире кайтарылырга тиеш

12 статья. Бюджетара трансфертлар, субсидияләр.

1. Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар формасында бирелергә мөмкин: муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очраklарда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;

башка бюджетара трансфертлар.

2. Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы карарларында каралган очраklарда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрне бирү максатлары һәм шартлары жирле администрация арасында жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган килешүләр белән билгеләнә.

3. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

Күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

4. Федераль бюджет законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы карары белән каралган очраklарда һәм

тәртиптә Лаеш муниципаль районы бюджетына жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләр өлешен гамәлгә ашыру өчен дә, бирелергә мөмкин.

II Бүлек . Бюджет проектын төзү.

13 статья. Бюджет проектын төзү нигезләре

1. Бюджет проектын төзү авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 20 бүлеге нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты проекты жирлек уставы нигезендә өч елга (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет проекты белән төзелә.

Әгәр бюджет проекты Чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, жирлекнең башкарма комитеты уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

2. Проектны төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Юлламасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләре турында;

- Россия Федерациясенә милли үсеш максатларын һәм халыкка ачык хакимият органнары эшчәнлегенә аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджет сәясәтенә һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре турында;

- социаль - икътисадый үсеш фаразы турында;

- муниципаль программалар(муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк.:

- Россия Федерациясенә Салымнар һәм җыемнар турындагы Законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм җыемнар турындагы законнары, жирлекнең салымнар һәм җыемнар турындагы норматив-хокукый актлары проекты эшли башлаганнан бирле гамәлдә булып килә торган;;

- федераль, региональ, жирле салымнардан һәм җыемнардан жирлек бюджетына күчерүләр нормативлары турында;

- жирлек бюджетына башка дәрәжәдәге бюджетлардан бирелә торган түләүсез керемнәрнең фаразланган күләме;;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән жирлек бюджетына тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре турында;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә финанс чыгымнары нормативлары турында.

Жирлек бюджеты жирлек Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек уставы һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәп, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

14 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

Социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел дәвамында эшләнә.

1. Социаль-икътисади үсеш фаразын төзү ел саен жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан оештырыла. Социаль-икътисади үсеш фаразы Лаеш муниципаль

районы Башкарма комитеты һәм Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә эшләнәргә мөмкин.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-иқътисадый үсеш фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-иқътисадый үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Бюджет проектының төзү һәм карау барышында социаль-иқътисадый үсеш фаразын үзгәртү Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

3. Социаль-иқътисадый үсеш фаразына макроиқътисади вәзгыять, иқътисадый структура, житештерү һәм куллану динамикасы, халыкның тормыш дәрәжәсе һәм сыйфаты күрсәткечләре һәм башка күрсәткечләр керә.

15 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре, жирлек Советына салымнар һәм жыемнар турындагы закон проекты, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары, жирлек Советының норматив-хокукый актлары нигезендә, жирлекнең социаль-иқътисади үсешен фаразлау нигезендә фаразлана.

Жирлек Советының жирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турындагы карарлары, жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы, Чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган карарлары жирлек Советына бюджет турындагы карар проектының керткәнче кабул ителергә тиеш.

16 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, әлегә статьяда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы) билгели торган методика тәртибендә һәм нигезендә гамәлгә ашырыла.

Гамәлдәге чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында үзгәрешкә тәкъдим ителми торган (планлаштырылмый торган) шартнамәләр һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләренә үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, үз көчен югалткан дип тануга йә агымдагы финанс елында, шартнамәләренә һәм килешүләренә дә кертәп, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләренә үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттыруга бәйле ассигнованиеләр аңлашыла, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында, , күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукый актларны (Муниципаль хокукый актларны) үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелгән (төзелергә тиеш).

Кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә, составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында кабул итүгә яисә үзгәртүгә тәкъдим ителә торган (планлаштырыла торган) законнарда, норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда), шартнамәләрдә

һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләрне үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, кабул итүгә йә үзгәртүгә бәйлә, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, шартнамәләрне һәм килешүләрне, күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукый актларны (Муниципаль хокукый актларны) үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелергә тиеш.

Кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен беренче чиратта планлаштырганда гамәлдәге һәм үтәлмәгән йөкләмәләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

17 статья. Салым чыгымнарын исемлеге һәм бәяләү

1. Муниципаль берәмлекнең салым чыгымнары исемлеге дәүләт (муниципаль) программалары һәм аларның структур элементлары, шулай ук дәүләт (муниципаль) программаларына кермәгән эшчәнлек юнәлешләре киселешендә жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә.

2. Россия Федерациясенең салым чыгымнарын бәяләү, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, ел саен жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре дәүләт һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгәндә исәпкә алына.

18 статья. Муниципаль программалар

1. Бюджетта муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре, гамәлгә ашыру сроклары, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты нигезендә, жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элегрәк расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан норматив хокукый акт белән билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы карар белән аның үз көченә кергән көннән өч айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаның туктатылу зарурлыгы яисә үзгәрүе, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

4. Бюджетта ведомство программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре, гамәлгә ашыру сроклары, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

19 статья. Бюджет турында карар проектында карау һәм раслау өчен бирелә торган күрсәткечләр составы

Жирлек Советының бюджет турындагы карары проекты үз эченә алырга тиеш:

- бюджет керемнәренәң гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджет характеристикалары.

Бюджет турында карар белән раслана:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.1 статьясында каралган очракларда бюджет керемнәренәң Баш администраторлары Исемлеге;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.2 статьясында каралган очракларда бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары Исемлеге;

бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләренәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре һәм төркемчәләре буенча йә чыгымнар төрләренәң максатчан статьялары (муниципаль) бүлекләре, максатчан статьялары (муниципаль) һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре), чыгымнар төрләренәң максатчан төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), чыгымнар төрләренәң максатчан статьялары (төркемнәре һәм төркемчәләре), төрләрнең максатчан статьялары (муниципаль) һәм программалы булмаган юнәлешләре буенча, төркемчәләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары Чираттагы финанс елына һәм план чорына, шулай ук бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча очракларда, әлеге Кодекс, Россия Федерациясе субъекты законы, муниципаль берәмлек Советының хокукый акты белән билгеләнгән;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме;

- Чираттагы финанс елында һәм план чорында башка бюджетлардан алына һәм (яисә) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме: план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 2,5 проценты күләмендә (Россия Федерациясе бюджет системасының максатчан билгеләнештәге башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган чыгымнарны исәпкә алмыйча), икенче ел план чорына - бюджетның гомуми чыгымының кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;

- елның 1 гыйнварына, киләсе чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елы торышына муниципаль эчке бурычның югары чиге), муниципаль гарантияләр буенча югары чик күрсәтеп;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль берәмлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты белән расланган план чоры бюджеты күрсәткечләрән ачыклау һәм төзелә торган бюджетның икенче елы күрсәткечләрән раслау күздә тотыла.

Бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү жирлек Советы карары нигезендә башкарыла.

Жирле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрән үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрән арттыру яки кыскарту яисә бюджет ассигнованиеләрән чыгымнарын ведомство структурасына тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) чыгымнары төрләрә буенча кертү юлы белән башкарыла.

Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигәндә, бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләрә аңлашыла.

Бюджет турындагы карарда Чираттагы финанс елыннан башлап кертүгә тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләрә (төрләрә) буенча бюджет керемнәрәннән бюджет турында карарда тиешле бюджет ассигнованиеләрәннән һәм (яисә) бюджет чыгымнарының гомуми күләмәннән тыш билгеләнгән максатларга файдалану каралырга мөмкин

III Бүлек . Бюджет турында карар проектына карау һәм раслау

20 статья. Муниципаль берәмлек советына бюджет турында карар проектына кертү

Муниципаль берәмлек башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектына муниципаль берәмлек советына агымдагы елның 15 ноябрәннән дә соңга калмыйча карау өчен түбәндәге материаллар белән бер үк вакытта кертә:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләрә һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрә;
- агымдагы финанс елының узган чорында авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенең яқынча нәтижәләрә һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләрә;
- жирлекнең социаль-икътисади үсешә фаразы;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына төп характеристикалар (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, дефицитның (профицит) гомуми күләме йә урта сроклы финанс планы проекты;
- бюджет проектына аңлатма язуы;
- Чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге;
- агымдагы финанс елына муниципаль берәмлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;
- жирлек бюджетының керем чыганақлары реестры;
- бюджет законнарында каралган башка документлар һәм материаллар.

21 статья. Бюджет турында карар проектына карау

1. Муниципаль берәмлек Советы Башкарма комитет тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң өч көн эчендә аны

Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасына экспертиза үткөрү өчен жиберә.

2. Контроль-хисап палатасы 10 эш көне дәвамында бюджет турындагы карар проекты турында бәяләмә эзерли.

3. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты халык алдында тыңлауларда бастырып чыгарылырга һәм каралырга тиеш.

4. Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе һәм ачык тыңлаулар үткөрү нәтижеләре Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карар проектына караганда жирлек Советы комиссиясе тарафыннан исәпкә алына.

5. Бюджет турындагы карар проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа жирлек Советы Башкарма комитеты вәкилләренең тигез саны керә.

Килештерү комиссиясе бюджет турындагы карар проекты буенча бәхәслә мәсьәләләргә жирлек Советы рәисе раслаган регламент нигезендә карый.

Комиссия эшләп бетергән бюджет проекты советка раслауга тапшырыла.

6. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар жирлек Советы Рәисенә кул кую өчен жиберелә.

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлекнең карары билгеләнгән тәртиптә рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

8. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлек Советы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

22 статья. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектына кабул итү нәтижеләре һәм бюджет турында карар кабул итү сроклары

1. Жирлек бюджеты турындагы карар жирлек Советы тарафыннан каралырга, расланырга, жирлек Советы Рәисе тарафыннан имзаланырга һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка житкерелергә тиеш.

Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары бюджет турындагы карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм бастырып чыгаруны тәэмин итү буенча үз компетенциясе чикләрендә төрле чаралар күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, бюджет белән вакытлыча идарә итү Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

IV Бүлек . Бюджет үтәлеше

23 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетның үтәлеше авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2. Бюджет үтәлеше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

3. Бюджет касса бердәмлеге принцибы һәм чыгымнарның ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

4. Бюджет үтәлешенә касса хезмәте Федераль казначылык тарафыннан башкарыла. Бюджетларның үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәтү өчен федераль казначылыкта бюджетларның бердәм счетлары ачыла, алар аша бюджет үтәлеше буенча барлык операцияләр башкарыла.

27 статья. Жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) тарафыннан билгеләнә.

Жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе бюджеттан тыш дәүләт фондының идарә органы тарафыннан билгеләнә.

2_1. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре бюджет турындагы канунга (карарга) туры килергә тиеш.

Бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертү турында закон (карар) кабул ителгән очракта, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы) жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр раслый.

3. Жыелма бюджет язмасына бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертмичә, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчесе) карарлары нигезендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

гавами норматив йөкләмәләрне башкару өчен каралган бюджет ассигнованиеләре бүлешкән очракта, - агымдагы финанс елында аларны үтәү өчен бюджет турында закон (карар) белән расланган күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук аны расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны яңадан бүлү исәбенән кимендә 5 процентка артып киткән очракта;

бюджет акчаларын алучылар (эш бирүчеләр) функцияләре һәм вәкаләтләре үзгәргән очракта, шулай ук дәүләт (муниципаль) милкен тапшыруга бәйле рәвештә, бюджет акчаларын алучылар (алучылар) карамагындагы үзгәрешкә, дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр закупкаларын үзәкләштерүгә, "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законның 26 статьясындагы 2 һәм 3 өлешләре нигезендә һәм башкарма хакимият органнары (жирле үзидарә органнары) тарафыннан әлегә Кодексның 154 статьясындагы 5 пункттында каралган бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашырганда;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларына һәм (яисә) әлегә акчаларны суд чыгымнары өчен түләү, казна учреждениесе тарафыннан түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, пенялар, штрафлар суммаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән социаль түләүләрне (гавами норматив йөкләмәләргә кертелгән түләүләрдән тыш) арттыру исәбенә түләтүне күздә тоткан суд актларын үтәгән очракта;

- резерв фондлары акчаларыннан, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында башкача резервланган акчалардан файдаланган (яңадан бүлгән) очракта, бюджет турындагы карарда аларны куллану күләме һәм юнәлешләре күрсәтеп;

конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

бюджет ассигнованиеләре ағымдагы финанс елы белән план чоры арасында яңадан бүлешкән очракта - тиешле финанс елына дәүләт (муниципаль) хезмәт күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме турындагы закон (карар) белән каралган чикләрдә;

максатчан билгеләнештәге субсидияләренә, субвенцияләренә, башка бюджетара трансфертларны бирү турында, федераль бюджеттан инфраструктур проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә Россия Федерациясе субъекты бюджетына федераль бюджеттан дотацияләр керү (федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъекты бюджетына дотацияләр бирү турында килешү төзү) турында хәбәр алынган очракта һәм, бюджет турындагы закон (карар) белән расланган күләмнәрдән тыш, физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган керемнәренә максатчан билгеләнеше булган акчаларны алган очракта, шулай ук күрсәтелгән акчаларның ихтыяжы булмаганда (кире кайтарылганда) кыскартылган очракта;

муниципаль учреждениеләр тибын (ведомствосын) һәм муниципаль унитар предприятиеләренә оештыру-хокукый рәвешләрен үзгәрткән очракта;

- хисап елында әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле товарлар белән тәмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә ағымдагы елның бюджет ассигнованиеләре арткан очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.22 статьясы нигезендә бирелгән йөкләмәләренә казначылык белән тәмин итүнең үтәлмәгән суммасына, ағымдагы финанс елы башына әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренә әлеге карарда билгеләнгән таләпләр нигезендә әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен кулланылмаган калдыгыннан артмаган күләмдә, ағымдагы финанс елы башына;

хисап финанс елында финанс белән тәмин итү чыганагы мондый субсидияләр булган субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле чаралар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирү өчен ағымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә субсидияләр бирүгә файдаланылмаган калдыктан артыграк булмаган күләмдә ағымдагы финанс тәминаты чыганагы булган юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта;

бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 78.2 статьясындагы 2 пункттында һәм 79 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән карарларга, муниципаль контрактларга яисә капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү турында килешүләргә үзгәрешләр кертелгәннән соң күрсәтелгән муниципаль милек объектына

капитал салуларны финанс белән тәэмин итү ысулы үзгәргәндә муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) бирелгән очракта, шулай ук инвестицияләрне нигезләүне эзерләү һәм аның технологик һәм бәя аудитын уздыру максатларында, әгәр Россия Федерациясе законнары нигезендә инвестицияләрне нигезләүне эзерләү мәжбүри булса.

электрон сертификаттан файдаланып сатып алына торган товарларның, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең аерым төрләр, аерым төрләр, федераль законда билгеләнгән очракларда, ағымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган калдыгыннан артмаган күләмдә түләүгә ағымдагы финанс елында бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта.

Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән федераль бюджет акчалары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына карый. Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән Россия Федерациясе субъекты бюджеты, жирле бюджет акчалары тиешле финанс органына йә Россия Федерациясе субъекты законы, муниципаль берәмлек вәкилләкле органының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукый акты (бюджет турындагы кануннан (карардан) белән билгеләнгән очракларда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә каралган. Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән акчалардан файдалану (файдалану турында, аларны яңадан бүлү турында карарлар кабул итү тәртибе) тиешенчә Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, жирле администрация тарафыннан билгеләнә, моңа әлеге Кодекста билгеләнгән очраклар керми.

Әлеге пунктта билгеләнгән нигезләрдә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла, моңа әлеге пунктның сигезенче һәм унынчы абзацларында билгеләнгән нигезләр керми, алар нигезендә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турында карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып башкарылырга мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлекчеләр, максатчан маддәләр, максатчан маддәләр, чыгымнар төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча йә бюджет акчаларының төп бүлүчеләре, бүлекләр, бүлекчеләр, максатчан маддәләр (дәүләт (муниципаль) программалары һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча жыелма бюджет язмалары һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау күздә тотыла.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре, төркемчәләре (төркемнәре,

төркемчэләре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын, шул исәптән төрле максатчан статьялар һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен дифференциацияләнган раслау каралырга мөмкин.

Федераль бюджетның жыелма бюджет язмасын төзегәндә һәм алып барганда аның күрсәткечләре федераль бюджет чараларын баш бүлүчеләр, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан маддәләр (Россия Федерациясә дәүләт программалары һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрләре төркемнәре буенча раслана.

Федераль бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына һәм бюджет йөкләмәләре лимитына үзгәрешләр кертү Россия Федерациясә Финанс министры яисә аның вазыйфаларын башкаручы зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очрактан тыш, чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларының баш бүлүчесенә житкерелә .

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе белән жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүнең иң чик сроклары, шул исәптән әлеге статьяда күрсәтелгән нигезләрнең төрле төрләре буенча дифференциацияләнган билгеләнергә мөмкин.

1. 5. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, бюджетның бердәм сетында калдыктар белән идарә итү операцияләреннән тыш.»;

2. Россия Федерациясә Финанс министры (Россия Федерациясә бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчесе) карарлары нигезендә әлеге статьяның 3 пункттында билгеләнган нигезләргә өстәмә рәвештә федераль бюджет турындагы федераль законга үзгәрешләр кертмичә генә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына (Россия Федерациясә бюджеттан тыш фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына) түбәндәге нигезләрдә үзгәрешләр кертеләргә мөмкин:

әлеге Кодексның 94 статьясы нигезендә Россия Федерациясенә бурыч йөкләмәләрен кыскарта торган түләүләр башкарылган очракта;

федераль бюджеттан тыш дәүләт фонды эшчәнлеген координацияләүне гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органының Россия Федерациясә бюджеттан тыш дәүләт фонды бюджетларының жыелма бюджет язмаларына тиешле үзгәрешләр кертә, алымдагы финанс елында гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә федераль бюджет акчалары күрсәтмәсендә каралган бюджетара трансфертларның гомуми күләме чикләрендә гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә Россия Федерациясә бюджеттан тыш дәүләт фонды эшчәнлеген координацияләүне гамәлгә ашыручы тәкъдиме нигезендә федераль бюджет ассигнованиеләре бүленгән очракта;

федераль бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары төрлөре арасында федераль бюджет дефицитын финанслау чыганакалары төрлөре арасында федераль бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләренен гомуми күләме чикләрендә, тиешле финанс елына каралган, яңадан бүленгән очракта;

бюджет ассигнованиеләре бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга яңадан кертелгән очракта һәм федераль адреслы инвестиция программасында каралган Россия Федерациясе дәүләт милке объектларына капитал салуларны (Федераль юл фондының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү, федераль адреслы инвестиция программасына кертелгән чараларны (урланган инвестиция проектларын) төгәлләштерүгә бәйле рәвештә;

бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе Кораллы Көчләрен, башка гаскәрләрен, хәрби формированиеләрен һәм органнарны, хәрби судларны, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләрен һәм органнарын, Россия Федерациясенен мәжбүри үтәлеше органнарын, Федераль фельдъегерия элементәсе органнарын тотуга һәм аларга хезмәт күрсәтүгә, хәрби кадрлар әзерләүгә һәм тәэмин итүнең башка төрләренә бәйле үзара исәп-хисапларны тәэмин итү максатларында федераль бюджет чараларын баш бүлүчеләр арасында яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә грантлар һәм стипендияләр бирүгә бәйле рәвештә бюджет ассигнованиеләре (конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләреннән тыш) яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясе Федераль Собрание палаталары эшчәнлеген тәэмин итүгә каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясенен дәүләт бурычына хезмәт күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләре аны хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләренен гомуми күләме чикләрендә яңадан кертелгән очракта;

«Дәүләт оборона заказы турында» 2012 елның 29 декабрдәге 275-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кораллануның дәүләт программасын тәэмин итү максатларында дәүләт оборона заказын гамәлгә ашыруга каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан кертелгән очракта, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә кабул ителә торган дәүләт оборона заказының дәүләт заказчылары карарлары нигезендә;

федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә түбәндәгеләрдә каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан бүленгән очракта:

Бәйсез Дәүләтләр Бердәмлеге пространствосында төзелгән халыкара оешмалар һәм берләшмәләр эчтәлегендә өлешләп катнашуга, чит дәүләтләр, халыкара икътисадый һәм финанс оешмалары һәм форумнар алдында Россия Федерациясе йөкләмәләрен үтәүгә, халыкара эһәмияттәге чаралар әзерләүгә һәм уздыруга, халыкара эһәмияттәге чаралар әзерләүгә һәм уздыруга, халыкара икътисадый һәм финанс оешмаларында һәм форумнарда Россия Федерациясе катнашуына бәйле чаралар әзерләүгә һәм уздыруга,

халыкара суд органнарының һәм чит дәүләтләрнең суд органнарының суд актларын үтәүгә, халыкара суд һәм юридик бәхәсләрендә Россия Федерациясе мәнфәгатьләрен халыкара суд һәм башка бәхәсләрдә, юридик һәм адвокатлык хезмәтләрендә, чит дәүләтләрнең суд органнарында суд процесслары кысаларында төзелгән жәмәгать килешүләрендә түләү, тышкы икътисадый эшчәнлек белән бәйле чаралар күрүгә бәйле суд гамәлләрен;

гражданлык персоналының, хәрби хезмәткәрләрнең һәм аларга тиңләштерелгән затларның хезмәте өчен, хәрби хезмәткәрләргә һәм аларга тиңләштерелгән затларга эштән киткәндә пособиеләр, башка пособиеләр һәм компенсацияләр түләүгә, дәүләт граждан хезмәткәрләре, гражданлык персоналы, хәрби хезмәткәрләр һәм аларга тиңләштерелгән федераль башкарма хакимият органнары затлары санын реформалауга, оптимальләштерүгә бәйле рәвештә;

Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының баланслылыгын тәмин итүгә, мәжбүри пенсия иминләштерүенә һәм иминият кертемнәре тарифлары түбәнюгә бәйле рәвештә Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының төшөп калган керемнәрен компенсацияләүгә;

Россия Федерациясе Пенсия фонды, Россия Федерациясе Социаль иминләштерү фонды бюджетларын үтәү барышында барлыкка килгән бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, социаль түләүләрнең (хезмәтләрнең) аерым төрләрен финанс белән тәмин итү өчен халыкның пенсия һәм социаль тәминатына (әлеге пунктның унөчөнче абзацында күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен янадан бүлүдән тыш);

тиешле бюджет ассигнованиеләренә ихтыяж билгеләнгән тәртиптә расланган соң гражданнарның аерым категорияләренә социаль ярдәм күрсәтүгә;

дәүләт хакимиятенең федераль органнарын (дәүләт органнарын) бетерү һәм үзгәртеп коруга бәйле чараларга;

Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең резерв фондының бюджет ассигнованиеләре, шулай ук максатчан билгеләнеше булган бюджетара трансфертлар бирүгә федераль бюджеттан бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта, агымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль закон белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып, 94 статьяның 4 пункттындагы бишенче, унынчы һәм унберенче абзацлар, 132 статьясындагы 4_2 пункты, 132_1 статьясындагы 3 пункты һәм 242 статьясындагы 1 пункты нигезендә федераль бюджет турында федераль закон белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып;

хисап финанс елында финанс белән тәмин итү чыганагы мондый субсидияләр булган субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле чаралар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирү өчен агымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә субсидияләр бирүгә файдаланылмаган калдыктан артыграк булмаган

күләмдә агымдагы финанс тәэминаты чыганагы булган юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта;

«Хәрби хезмәткәрләр, гражданнар гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында» хәрби жыеннарга чакырылган гражданнарның, Россия Федерациясе эчке эшләр органнарының, Дәүләт янгынга каршы хезмәтенең, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләренең, Россия Федерациясе милли гвардия гаскәрләре хезмәткәрләренең, Россия Федерациясе мәжбүри үтәтү органнары хезмәткәрләренең гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында» 1998 елның 28 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациясе законнары белән хәрби хезмәт каралган федераль башкарма хакимият органы яисә федераль дәүләт органы мәжбүри дәүләт иминиятен гамәлгә ашыру бурычларын үтәмәгән очракта, күрсәтелгән Федераль законда каралган вакыйгалар барлыкка килгәндә, мәжбүри дәүләт иминиятен гамәлгә ашырганда иминият суммалары исәпкә алынса;

устав капиталының расланган күләме турында федераль законнар нигезендә кабул ителгән карарларны үтәгән очракта;

Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе дәүләт программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә каралган бюджет ассигнованиеләре, Россия Федерациясе дәүләт программалары һәм (яисә) аларның структур элементлары арасында, шул исәптән агымдагы финанс елы белән план чоры арасында тиешле бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү белән бергә, федераль бюджетның тиешле дәүләт программасын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләренең гомуми еллык күләменең 10 процентында, тиешле финанс елына бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләмен федераль бюджет турында каралган федераль закон белән каралган күләмен арттырмыйча, ел дәвамында тулаем алганда ел дәвамында арттырылган очракта;

Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән очракларда һәм тәртиптә кабул ителә торган карарлар, бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга каралган яисә Россия Федерациясе дәүләт милке объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү, юридик затларга әлегә Кодексның 78 статьясындагы 8 пункты һәм 3 пунктының 3 пункты нигезендә субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре әлегә Кодексның 80 статьясындагы 1 пунктының өченче абзацы нигезендә бюджет инвестицияләре бүлеп бирелгән очракта, шулай ук федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъектлары дәүләт милке объектларына (муниципаль милек) капитал салуларны финанслауга Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр бирү өчен әлегә Кодексның 78 статьясындагы 8 пункты һәм 3 пунктының 3 пункты 3 бүлегә нигезендә субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре бирү;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең резерв фондының бюджет ассигнованиеләре тиешле финанс елына каралган башка бюджет ассигнованиеләрен тиешле киметү исәбенә арткан очракта;

Россия Федерациясе Президенты һәм (яисә) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан Россия Федерациясенә кыйммәтле металллар һәм кыйммәтле ташлар фондыннан кыйммәтле металл һәм кыйммәтле ташларны сату суммасын, ағымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль законда каралган күләмнәрдән тыш, Россия Федерациясенә кыйммәтле металл һәм кыйммәтле ташлар сатып алу суммасын арттыру турында карар кабул ителгән очракта.

Федераль бюджетның (Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт бюджеты) жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә, әлеге пункт нигезендә хезмәт өчен түләүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, федераль бюджет турындагы федераль законга (Россия Федерациясе бюджеттан тыш фонды бюджеты турындагы федераль закон) үзгәрешләр кертмичә генә, әлеге пунктның унөчөнчә абзацында билгеләнгән очрактардан тыш, рөхсәт ителми.

7_1. Федераль бюджетның жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме ағымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль закон белән расланган федераль бюджет чыгымнарының гомуми күләменә әлеге Кодекстың 241 статьясындагы 14 пункты нигезендә гамәлгә ашырыла торган мөлкәти кертмә бирүгә бюджет ассигнованиеләре күләменә арттырырга мөмкин.

7_2. Россия Федерациясе Финанс министры карарлары нигезендә әлеге статьяның 3 һәм 7 пунктларында билгеләнгән нигезләргә өстәмә рәвештә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына, федераль бюджет турында федераль законга үзгәрешләр кертмичә, федераль бюджет акчаларының баш күрсәтмәсендә (кораллануның дәүләт программасын гамәлгә ашыруга каралган бюджет ассигнованиеләреннән тыш), күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләре күләменә 10 проценты күләмендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин.

Әлеге пунктта каралган яңадан бүлү башкарма хакимиятнең федераль органнары булган федераль бюджет акчалары баш күрсәтмәсендә каралган бюджет ассигнованиеләренә карата гына гамәлгә ашырыла:

дәүләт сәясәтен эшләү һәм гамәлгә ашыру, оборона өлкәсендә, эчке эшләр өлкәсендә, Россия Федерациясе милли гвардия гаскәрләре эшчәнлегә өлкәсендә, дәүләт сагы өлкәсендә, разведка эшчәнлегә өлкәсендә норматив-хокукый жайга салу функцияләре;

Россия Федерациясендә мобилизация эзәрлек һәм мобилизация өлкәсендә Россия Федерациясе Президенты тарафыннан вәкаләтләр үтәлешен тәмин итү функцияләре, Россия Федерациясендә федераль фельдъегер элементсен тәмин итү өлкәсендә махсус функцияләре;

Россия Федерациясе иминлеген тәмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе.

Федераль бюджет турында федераль законга үзгәрешләр кертмичә әлеге пункт нигезендә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә түбәндәгеләр рөхсәт ителми:

хезмэт өчен түлөгүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру (акчалата түлөү, акчалата бүлөкләү, акчалата хезмэт хакы);

башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен киметү.

Әлеге пунктта каралган нигез әлеге статьяның 3 һәм 7 пунктларында каралган нигезләрен куллану мөмкин булмаган очракта гына кулланыла.

7_3. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы әлеге статьяның 7_2 пунктында каралган нигез буенча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү һәм аларны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасының милли оборонаны, милли иминлекне һәм хокук саклау эшчәнлеген тәмин итүгә юнәлдерелгән чыгымнарын карау буенча комиссиясенә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия) нигезләү буенча тәкъдимнәр кертә, ул "Дәүләт сәре турында" 1993 елның 21 июлендәге 5485-І номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә билгеләнгән таләпләрен үтәп.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып бер эш көннән дә соңга калмыйча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә килешү яисә килешмәү турында карар кабул итә. Комиссия карары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның икенче абзацында күрсәтелгән вакытта аны карауга кәртелгән тәкъдимнәр турында карар кабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7_4. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы Дәүләт Думасына һәм Россия Федерациясе Федераль Собрание Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына күрсәтелгән үзгәрешләр кәртелгән көннән алып өч эш көне эчендә федераль бюджетның жыелма бюджет язмаларының расланган күрсәткечләренә үзгәрешләр кертү турында мәгълүмат жиберә.

7_5. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы әлеге статьяның 7 пунктының егерме өченче - егерме бишенче абзацларында каралган нигезләрдә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү буенча тәкъдимнәр кертә, аны ағымдагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен янадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Собрание комиссиясенә карау өчен (алга таба әлеге пунктта - Комиссия) карый. Күрсәтелгән тәкъдимнәр Комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерация Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия составына Дәүләт Думасыннан һәм Федерация Советыннан тугыз вәкил кәртелә. Дәүләт Думасыннан комиссия составы Дәүләт Думасы карары белән раслана. Комиссиянең Федерация Советыннан составы Федерация Советы карары белән раслана.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә йә күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга кертү турында қарар қабул итә. Комиссия қарары Россия Федерациясе Финанс министрлығына, Дәүләт Думасына, Федерация Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып өч эш көне эчендә аны карауга кертелгән тәкъдимнәр турында қарар қабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән орган федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында қарар қабул итәргә хоқуқлы.

7_6. Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлығы әлеге Кодексның 242 статьясындагы 5_2 пунктында қаралған қарарларны агымдагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен янадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Собраниесе комиссиясенә қарау өчен тәкъдим итә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия). Әлеге тәкъдимнәр Комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә йә күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга кертү турында қарар қабул итә. Комиссия қарары Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлығына, Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң комиссия өч эш көне эчендә алар турында қарар қабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлығы Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында қарар қабул итәргә хоқуқлы.

3. Бюджет хоқуқ мәнәсәбәтләрен жайга сала торған Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары муниципаль хоқуқый актлары (Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы законыннан, Россия Федерациясе субъектының территорияль дәүләт бюджеттан тыш фонды бюджеты турындагы законыннан һәм жирле бюджет турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының муниципаль хоқуқый актыннан тыш) бюджет турындагы канунга (қарарга) үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына бюджет турындагы канунга (қарарга) үзгәрешләр кертмичә генә, бюджет турындагы канунга (бюджеттан тыш территорияль дәүләт фондына идарә органы житәкчесенең) қарарлары нигезендә үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләр қаралырга мөмкин һәм (яисә) бюджет турындагы канунда күрсәтелгән законнарда (қарарда) өстәмә нигезләмәләр билгеләу турында нигезләмәләр қаралырга мөмкин.

4. Әлеге статьяның 7 пунктының егерме өченче һәм егерме дүртенче абзацларында каралган карарлар нигезендә федераль бюджеттан бирелә торган акчаларга әлеге Кодексның 130 статьясындагы 1 пунктының (Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр һәм субвенцияләр өлешендә) өченче абзацының, 3 пунктының бишенче һәм алтынчы абзацларының, 132 статьясындагы 4 пунктының 1 һәм 4_1 пунктының беренче һәм икенче абзацларының, 132_1 статьясындагы 1 пунктының һәм 1_2 пунктының беренче абзацларының, 133 статьясындагы 2 пунктының 2 пунктының 2 абзацларының нигезләмәләре кагылмый.

5. Әлеге статьяның 3 пунктнда каралган карарлар һәм әлеге статьяның 8 пункты нигезендә каралган нигезләр нигезендә Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан бирелә торган акчаларга әлеге Кодексның 133 статьясындагы 3 пунктының 3 пунктының, 3 статьясындагы 3 пунктының алтынчы һәм жиденче абзацларының, 139 статьясындагы 4 пунктының беренче һәм бишенче абзацларының, 139_1 статьясындагы беренче өлешендә һәм жиденче абзацларының, 140 статьясындагы 5 пунктының нигезләмәләре кагылмый.

11. Әлеге Кодексның 242 статьясындагы 5_2 пунктнда каралган карарлар нигезендә Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетыннан бирелә торган акчаларга әлеге Кодексның 133_2 статьясындагы 3 пункты нигезләмәләре кагылмый.

28 статья. Касса планы

1. Касса планы астында бюджетка керемнәрнең һәм агымдагы финанс елында бюджеттан күчermәләрнең фаразлануы, шул исәптән вакытлыча касса аермасын һәм вакытлыча буш акчалар күләмен билгеләү максатларында күздә тотыла.

2. Финанс органы (дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы) касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет чараларын баш урнаштыручылар, бюджет керемнәренә баш администраторлары, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының төп администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрнең составын һәм срокларын билгели.

Дәүләт (муниципаль) контрактларын, башка шартнамәләрне түләү буенча бюджеттан күчөрүләрне фаразлау дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алуны планлаштырганда билгеләнгән дәүләт (муниципаль) контрактлары, башка шартнамәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Касса планын төзү һәм алып бару финанс органы (дәүләт бюджеттан тыш фонд белән идарә итү органы) яки башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы (жирле администрация) тарафыннан башкарыла.

Федераль бюджет үтәленендә касса планын төзү һәм алып баруны федераль казначылык гамәлгә ашыра.

29 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Муниципаль берәмлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тотат:

- агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бюджет турында карар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре, Татарстан Республикасы Законнары нигезендә Федераль казначылык органнары һәм бюджетка бүтән керемнәр нигезендә кабул ителгән башка муниципаль хокукый актлар буенча билгеләнгән нормативлар буенча билгеләнә торган салымнарны, җыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән бердәм бюджет сәетына керемнәрне күчерү.;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар.;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык алынган суммаларны исәпкә алу;

- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрнең бюджет керемнәре администраторы тарафыннан ачыклау;

- Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яисә артык түләнгән салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны, тиешле бюджетларның бердәм сәетларыннан Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне исәпкә алу һәм аларны бүлү өчен, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән Федераль казначылыкның тиешле сәетларына күчерү.

30 статья. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

1. Чыгымнар буенча җирлек бюджеты, санкционирование һәм финанслау буенча мәҗбүри гамәлгә ашырыла торган процедураларны үтәп, бюджетның бердәм сәетында бюджет акчаларының факттагы булуы чикләрендә үтәлә.

Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен күздә тотта:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акчалата йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

2. Бюджет йөкләмәләре аңа җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет акчаларын алуы тарафыннан кабул ителә.

Бюджет акчаларын алуы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә закон, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алуы казначылык түләүләрен башкару турындагы боерык нигезендә (алга таба - күрсәтмә) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә, ә оператив-эзләү чараларын башкаруга һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм җинаять суд эшендә катнашучыларга карата куркынычсызлык чараларын гамәлгә ашыруга бәйле очрактарда, бюджет акчалары хисабына акча йөкләмәләрен күрсәтмәләр нигезендә (алга таба-күрсәтмә) түләү бурычын раслай.

5. Бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне исәпкә кую, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү вакытында контроль гамәлгә ашырыла.:

- бюджет йөкләмәләренең тиешле лимитларын яисә бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләрен, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның бюджет чыгымнары классификациясе кодына туры килүе белән Бюджет йөкләмәләрен арттырмау;

- тиешле бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның акчалата йөкләмәсе турындагы мәгълүматның исәпкә куелуы;

- акчалата йөкләмәне түләү өчен эш итүдә күрсәтелгән мәгълүматка, акчалата йөкләмә турында мәгълүматка туры килү-килмәү;;

- акчалата йөкләмәнең барлыкка килүен раслаучы документлар булу.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә муниципаль контракт турындагы белешмәләренең муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрындагы белешмәләренең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе, муниципаль контракт шартлары нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе турындагы белешмәләренең муниципаль контракт шартларына туры килүен контрольдә тоту гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләргә түләү бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләргә чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акчалата йөкләмәләргә үтәүне раслау физик яисә юридик затлар файдасына бюджетның бердәм счетыннан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан акчаларны күчүгә раслый торган түләү документлары, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләргә үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр үткөрүне раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

31 статья. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләргә һәм бюджет йөкләмәләргә финанс органы тарафыннан расланган лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет йөкләмәләргә чыгымнары һәм лимитлары буенча бюджет язмасы күрсәткечләргә, әлегә Кодексның 190 һәм 191 статьяларында каралган очрактан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын бүлүчеләргә һәм (яисә) алучыларга житкерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) чыгымнар төрләргә төркемнәргә (төркемнәргә һәм элементлары) буенча расланган бюджет йөкләмәләргә лимитларын детальләштерүгә гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләргә нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләргә жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

31 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә, бюджетның бердәм сөтөүндә калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтөлөргә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

32 статья. Шәхси сөтөүлар

1. Бюджет вәкаләтләре кысаларында бюджет үтөлеше буенча операцияләрне исәпкә алу Федераль казначылыкта Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә ачыла торган шәхси сөтөүларда башкарыла.

2. Федераль казначылыкта шәхси сөтөүларны ачу һәм алып бару Федераль казначылык тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

33 статья. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенәң бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүчә тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченәң бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы булып торучы казна учреждениесенәң бюджет сметасы әлегә орган житәкчесе тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенәң бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яки) үтәү өчен аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килергә тиеш.

34 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Чыгымнар буенча бюджетны үтәүне оештырганда бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә һәм алучыларга агымдагы финанс елының тиешле чорында акчалата йөкләмәләрне түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәрен) раслау һәм житкерү карала.

2. Финанслауның иң чик күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә һәм алучыга карата, бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне һәм алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә, агымдагы финанс елы башыннан ай саен яки квартал саен арта бара торган нәтижә белән билгеләнә.

35 статья. Бюджет үтөлешендә бюджет турындагы карар белән расланганнан тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

1. Жирле бюджетны үтәгәндә бюджет турындагы карар белән расланган керемнәренәң гомуми күләменнән тыш фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217

статьясындагы 3 пункттында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, муниципаль берәмлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.

2. Максатчан билгеләнеше булган (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта), шул исәптән әлеге Кодекстың билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган субвенцияләр, субсидияләр, башка бюджетара трансфертлар, шулай ук бюджет үтәлеше турында карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта субвенцияләр, фактта алынган физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган кертемнәр күрсәтелгән акчаларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән арттыруга жиберелә.

36 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Бюджет үтәлеше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, әлеге статьяның 2 пункттында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

2. Федераль казначылык органнары тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 статьясы нигезендә хисап финанс елы керемнәрен Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүлү буенча операцияләргә тәмамлау һәм аларны тиешле бюджетларга күчерү агымдагы финанс елының беренче биш көнендә башкарыла. Күрсәтелгән операцияләр хисап финанс елы бюджетты үтәлеше турындагы хисапта чагылдырыла.

3. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм санында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

4. Бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм санында кулланылмый калган бюджет акчаларының калдыклары агымдагы финанс елының соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бердәм бюджет хисабына күчерелергә тиеш.

5. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм санында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан максатчан билгеләнеше булган, максатчан билгеләнеше булмаган, максатчан кулланылмаган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау) турында Карар кабул итү, шулай ук күрсәтелгән бюджетара трансфертларны кире кайтару, аларга ихтыяж булу турында Карар кабул иткәндә бюджет чыгымнары турындагы хисап нигезендә гамәлгә ашырыла., күрсәтелгән акчалар кәргән көннән алып 30 календарь көненнән дә соңга калмыйча бирелә.

Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы

тиешле бюджет керемэнэ күчерелмэгэн очракта, күрсэтелгэн акчалар тиешле финанс органы тарафыннан Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгелэнгэн гомуми таләпләрне үтәп билгеләнә торган тәртиптә бюджет керемэнэ алынырга тиеш.

V Бүлек . Бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

37 статья. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

1. Бюджет исәбенә һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет исәбе авыл жирлегенә финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йөкләмәләре торышы турында акчалата чагылыштагы мәгълүмат жыю, теркәү һәм гомумиләштерүнең, шулай ук әлегә активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләр турында мәгълүмат жыюның, теркәүнең һәм гомумиләштерүнең жайга салынган системасыннан гыйбарәт.

Бюджет исәбе Россия Федерациясенә бюджет классификациясен үз эченә алган счетлар планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе счетлары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

3. Бюджет хисаплылыгы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) Аңлатма язуы.

4. Бюджет үтәлеше турындагы хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше турындагы белешмәләр тупланган.

Бюджет үтәлеше балансында муниципаль берәмлекнең финанс һәм финанс активлары, хисап чорының беренче һәм соңгы көненә бюджет исәбе счетлары планы буенча йөкләмәләре турында белешмәләр бар.

Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында мәгълүмат тупланган һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча төзелә.

Акча хэрэкэте турындагы хисап бюджет акчалары белэн дэүлэт идарәсе секторы операциялэрен классификациялэу кодлары буенча операциялэрне чагылдыра.

Аңлатма язуында бюджет үтөлеше турындагы мэгълүмат, бюджет үтөлеше турындагы хисапта бирелгән өстәмә мэгълүмат, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукый актларында билгелэнгән мэгълүматны ачуга карата таләпләр нигезендә тупланган.

5. Бюджет хисаплылығы бюджет акчаларының баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылығы нигезендә төзелә.

6. Бюджет хисабы булып тора еллык. Район бюджеты үтөлеше турында хисап квартал саен була.

7. Бюджет хисабы Башкарма комитет тарафыннан тапшырыла.

8. Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтөлеше турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм Лаеш районы Контроль-хисап палатасына жиберелә.

Жирле бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

38 статья. Бюджет үтөлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет аңа бәяләмә эзерләү өчен агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бюджет үтөлеше турында хисап бирә. Бюджет үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла.

3. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта Башкарма комитетка юллама белән тапшырыла.

4. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Уставы белән билгелэнгән тәртиптә халык алдында тыңлауларга чыгарылырга тиеш.

Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап Совет карары белән расланырга һәм рәсми бастырып чыгарырга тиеш.

39 статья. Бюджет үтөлеше турында еллык хисапны эзерләү, карау һәм раслау

Ел саен, агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча, Башкарма комитет советка жирле бюджетның хисап финанс елы өчен үтөлеше турында хисап тапшыра.

Жирле бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта бюджет үтөлеше турындагы карар проекты, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар да тапшырыла.

Хисап финанс елында бюджет үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәрен классификацияләү кодлары буенча керемнәр ;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча чыгымнар ;

бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары ;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары исемлегә

1. Бюджет үтөлеше турында хисап кергән көннән алып өч тәүлек эчендә советка әлегә хисап тикшерү өчен Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасына жиберелә.

2. Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы бер ай вакыт эчендә хисап финанс елы өчен бюджет үтөлеше турындагы хисапны тышкы тикшерү үткәрә һәм бәяләмә эзерли.

3. Совет Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасы Бәяләмәсен алганнан соң бюджет үтөлеше турындагы хисапны карый.

4. Бюджет үтөлеше турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча Совет түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- жирле бюджет үтөлеше турындагы хисапны раслау турында;
- жирле бюджет үтөлеше турындагы хисапны кире кагу турында.

Бюджет үтөлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дәрәс булмаган яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

40 статья. Муниципаль финанс контроле

1. Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм башка норматив хокукый актларны үтәүне тәмин итү максатларында, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль финанс контроле. Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, алдан һәм алга таба контрольләргә бүленә.

2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлегә булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контроле Башкарма комитетның контроль эшчәнлегә булып тора.

4. Алдан контроль бюджет үтөлеше барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аларның үтөлешенә законлылыгын, исәп һәм хисапчылыкның дәрәслеген билгеләү максатларында бюджет үтөлеше нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

7. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру объектлары һәм методлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.